

Hoge kans op misselijkheid bij chemotherapie

Interne Geneeskunde & Longgeneeskunde & Reumatologie

Inleiding

U heeft van uw arts gehoord dat u behandeld moet gaan worden met chemotherapie.

Van de chemotherapie kunt u misselijk worden. Indien u veel overgeeft, heeft u kans dat u uitdroogt. Dit merkt u doordat u minder plast. Om dit te voorkomen krijgt u medicijnen om de misselijkheid tegen te gaan. Hiervoor krijgt u een recept van uw arts. Haal dit recept voor uw kuur bij uw apotheek, zodat u deze medicijnen in huis heeft.

Uw arts heeft u de medicijnen aprepitant, Granisetron (= Kytril), Dexamethason en Metoclopramide (= Primperan) voorgeschreven. In deze folder kunt u meer lezen over deze medicijnen en de mogelijke bijwerkingen.

Aprepitant

Aprepitant is een medicijn dat helpt om de late misselijkheid na de chemokuur te verminderen.

- de dag van de kuur (dag 1) neemt u één capsule aprepitant van 125 milligram in, één uur voor start van de chemokuur;
- gedurende dag 2 en 3 neemt u 's morgens één capsule aprepitant van 80 milligram in (ongeveer op hetzelfde tijdstip als de dag van kuur).

Bijwerkingen

- hoofdpijn. Heeft u veel last van hoofdpijn, dan kunt u in overleg met uw arts of verpleegkundig specialist paracetamol gebruiken;
- obstipatie (geen of harde ontlasting krijgen). Uw arts kan u preventief (uit voorzorg) een laxerend middel (Movicolon) voorschrijven. Houdt de obstipatie langer aan dan twee dagen, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundig specialist;
- hik;
- vermoeidheid.

Granisetron

Granisetron is een medicijn tegen misselijkheid en braken, die veroorzaakt worden door chemotherapie. Het werkt vooral tegen de acute misselijkheid; dat wil zeggen tijdens en vlak na de chemotherapie. Om deze reden adviseren wij u om granisetron alleen in te nemen tot 36 uur nadat u de laatste chemotherapie heeft gehad.

- granisetron werkt gemiddeld twaalf uur. De ochtend van de kuur neemt u één uur voor de kuur één tablet granisetron 2 milligram in. Bent u een paar uur na inname van de granisetron nog steeds misselijk, dan kunt u metoclopramide erbij gaan gebruiken;
- bent u 36 uur na de kuur nog misselijk, dan kunt u metoclopramide gebruiken.

Bijwerkingen

Ook granisetron heeft bijwerkingen. U kunt mogelijk last krijgen van:

- obstipatie (geen of harde ontlasting krijgen). Uw arts kan u preventief een laxerend middel (Movicolon) voorschrijven. Houdt de obstipatie langer aan dan twee dagen, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundig specialist;
- hoofdpijn. Heeft u veel last van hoofdpijn, dan kunt u in overleg met uw arts of verpleegkundig specialist paracetamol gebruiken.

Dexamethason

Dexamethason is een medicijn dat werkt tegen zowel de acute als tegen de late misselijkheid. Omdat dexamethason een oppeppend effect heeft, is het verstandig om dit middel in de ochtend in te nemen.

- de ochtend van de kuur (dag 1) neemt u één uur voor de kuur 12 milligram dexamethason in;
- dag 2, 3 en 4 neemt u 's morgens één keer 8 milligram dexamethason. Hierna stopt het medicijn;
- bent u ondanks de dexamethason nog misselijk, dan kunt u metoclopramide gebruiken.

LET OP: het gebruik van dexamethason is bij sommige kuren noodzakelijk en heeft niet altijd te maken met misselijkheid en braken. Om deze reden kan het zijn dat de dosering afwijkt of dat u de dag voor de kuur al dexamethason moet gebruiken. Indien u twijfelt, overleg dan altijd met uw arts of verpleegkundig specialist.

Bijwerkingen

Ook dexamethason heeft bijwerkingen. U kunt last krijgen van:

- verhoogde bloedsuikerspiegels. Bent u bekend met diabetes, dan verwijzen wij u naar de diabetesverpleegkundige;
- maagklachten. Krijgt u last van maagklachten, dan kunt u de dexamethason het beste innemen na het ontbijt;
- opgejaagd gevoel, onrust;
- slaapproblemen. Dit kan met name gebeuren als u dexamethason later op de dag inneemt;
- wazig zien.

Metoclopramide

Metoclopramide is een medicijn dat veel gebruikt wordt tegen misselijkheid en braken.

- u kunt metoclopramide het beste een half uur voor de maaltijd innemen;
- is uw misselijkheid zo hevig dat medicijn inname niet mogelijk is, vraag uw arts of verpleegkundig specialist dan om zetabletten metoclopramide;
- u mag per dag maximaal drie tabletten metoclopramide van 10 milligram gebruiken (of drie zetabletten metoclopramide van 10 milligram);
- probeer de metoclopramide af te bouwen indien de misselijkheid minder wordt of weg is;
- blijft u ondanks drie maal per dag metoclopramide toch misselijk, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundig specialist.

Bijwerkingen

Ook metoclopramide heeft bijwerkingen. U kunt mogelijk last krijgen van:

- vermoeidheid of slaperigheid. U mag dus niet autorijden!
- darmkrampen, diarree of juist obstipatie;
- onwillekeurige en onrustige spiertrekkingen, bijvoorbeeld trekkingen van de mond. Stop onmiddellijk met de metoclopramide en neem contact op met uw arts of verpleegkundig specialist;
- let op: patiënten met de ziekte van Parkinson mogen geen metoclopramide gebruiken.

Bent u ondanks deze medicatie nog erg misselijk, dan krijgt u bij een volgende kuur extra medicatie tegen de misselijkheid.

Schematische weergave:

Medicijn	Dosering	Gebruik
aprepitant	125 mg 80 mg	dag 1: 1 x daags 125 mg, 1 uur voor start chemotherapie dag 2: 1 x daags 80 mg dag 3: 1 x daags 80 mg
granisetron (= Kytril)	2 mg	dag 1: 1 x daags 2 mg, 1 uur voor de kuur
dexamethason	4 mg	dag 1: 1 x daags 12 mg dag 2: 1 x daags 8 mg dag 3: 1 x daags 8 mg dag 4: 1 x daags 8 mg
metoclopramide (= Primperan)	10 mg tablet 10 mg zetablet	zodanig tot 3 maal daags 10 mg tablet of 10 mg zetablet

Belangrijke contactgegevens

Raadpleeg hiervoor uw behandelwijzer die u van uw arts of verpleegkundige heeft gekregen.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts of verpleegkundige dan om nadere uitleg.